

MET CHRISTUS STERVEN EN LEVEN

door

DR. H.F. KOHLBRÜGGE

DR. H.F. KOHLBRÜGGE

Hermann Friedrich Kohlbrügge werd in Amsterdam geboren op 15 augustus 1803. Al vroeg had hij de begeerte om predikant te worden, maar van studie kon voorlopig niets komen, omdat hij moest meewerken in de zeepziederij van zijn vader Hermann Gerhard Kohlbrügge. Zij behoorden tot de Hersteld Evangelisch Lutherse Gemeente.

Later doorliep hij vlot de Latijnse School en het Atheneum te Amsterdam, waarna hij aan de Universiteit aldaar theologie ging studeren en oosterse talen. In 1826 werd hij proponent en hulpprediker van de Hersteld Evangelisch Lutherse Gemeente in Amsterdam. De rechtzinnige meerderheid van de gemeente stemde hartelijk met zijn prediking in, maar de notabelen niet. Het leidde tot een conflict, waarna hij in 1827 werd afgezet.

Kort daarop vertrok Kohlbrügge naar Utrecht waar hij zijn theologische studie voortzette. Hij promoveerde in 1829 met lof tot doctor in de theologie, met een dissertatie over Psalm 45. In datzelfde jaar trouwde hij met Catharina Louisa Engelbert. Daardoor kwam hij nu in financieel gunstiger omstandigheden te verkeren. Hij bracht zijn tijd door met schriftonderzoek en met de bestudering van de geschriften van Luther, Calvijn en Olevianus. Zonder Luther te verloochenen kwam hij tot het inzicht van de juistheid van de gereformeerde leer. Zo groeide hij naar de overtuiging lid te willen worden van de Nederlandse Hervormde Kerk. Maar door zijn afzetting in de Hersteld Evangelisch Lutherse Gemeente weigerde het kerkbestuur hem als lidmaat toe te laten. Dit alles had zijn weerslag op zijn gezondheid, nog verergerd door het verlies van zijn vrouw in 1833. Op medisch advies maakte hij een Rijnreis. Hij kwam toen o.a. in Elberfeld, waar hij een opgewekt geestelijk leven aantrof en met open armen werd ontvangen. Maar ook daar werd hij niet tot het kerkelijke examen toegelaten.

Hij hertrouwde in 1834 te Utrecht met Urselina Philipina, baronesse van Verschuer. Daar leefde hij als ambteloos burger. Op zondagen verklaarde hij de Schrift voor een kring die samenkwam in zijn huis. Ook publiceerde hij veel. Een beroep naar een afgescheiden gemeente wilde hij niet in overweging nemen, omdat hij de Afscheiding van 1834 scherp veroordeelde. Teleurgesteld en in zijn gezondheid geknakt vertrok hij naar Duitsland, waar hij na enig omzwerven weer terecht kwam in Elberfeld. Uiteindelijk is hij daar in 1848 predikant geworden bij de Niederländisch-Reformierte Gemeinde.

De laatste levensjaren waren moeilijk, mede door het sterven van familieleden en vrienden. Na het overlijden van zijn vrouw in 1866 ging zijn gezondheidstoestand achteruit en verouderde hij sterk. Op 5 maart 1875 ontsliep Hermann Friedrich Kohlbrügge in Elberfeld.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 2, pg. 284-288, Kampen 1983)

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands, uit "Werken van dr. H.F. Kohlbrügge - Feeststoffen", uitgave Scheffer & Co., Amsterdam 1893, tweede herziene druk, pg. 150-166. Gehouden 30 april 1848, v.m.

-.-.-.-.-

MET CHRISTUS STERVEN EN LEVEN

door

DR. H.F. KOHLBRÜGGE

‘Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde. Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven; wetende dat Christus, opgewekt zijnde uit de doden, niet meer sterft; de dood heerst niet meer over Hem. Want dat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven; en dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode. Alzo ook gij, houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onze Heere. Dat dan de zonde niet heerse in uw sterfelijk lichaam, om haar te gehoorzamen in de begeerlijkheden van dat lichaam.’

Romeinen 6: 7-12

Tot welk nut zal de opstanding van Jezus Christus ons strekken? Zal het ons genoeg zijn, mijn geliefden, alleen maar te weten dat Jezus uit de doden is opgestaan? De kennis maakt opgeblazen. Of kan het ons troosten dat de opstanding van Christus voor ons een zeker pand van onze opstanding is? Maar Christus zal komen met de engelen van Zijn macht, en dan zal de stem gehoord worden: Gij doden staat op en komt voor het gericht! – De Koning zal niet allen die Hij zal opgewekt hebben, in Zijn paleis opnemen. Niet allen zullen tot hun troost Zijn heerlijkheid aanschouwen; veeleer zal Hij de schapen aan Zijn rechterhand, maar de bokken aan Zijn linkerhand zetten. Alleen tot hen die aan Zijn rechterhand staan, zal Hij zeggen: ‘Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! beërft dat Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging der wereld.’ Daarentegen zal Hij zeggen tot degenen die aan Zijn linkerhand staan: ‘Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, dat de duivel en zijn engelen bereid is.’

Zal een mensenkind zich van te voren met zijn mening vleien: Hij zal mij aan Zijn rechterhand zetten, ik behoor toch ook tot Zijn schapen? Of moet hij zich juist veel meer beproeven, of hij wel werkelijk een schaap is? Het gaat hier niet om een opstanding, maar om een zálige opstanding. Wie zal tot deze zalige opstanding geraken? Ik denk: diegene wie het in waarheid om een zalige opstanding te doen is. Hij wie het daarom te doen is, heeft aan dit leven niets; het is hem hier alles een leven van de dood. Hij bouwt zijn zalige verwachting niet dáárop dat hij een schaap is, maar hij bouwt zijn zaligheid op de eeuwige trouw van de Herder Jezus Christus. Hij kan niet aardsgezind zijn; hij verwacht zijn Heiland, Jezus Christus, uit de hemelen. Hij is in alles wat hij gevoelt weg, dood en begraven; en het leven is hem Christus.

Het behoort tot mijn bediening, u dit vóór te houden en met ernst te betuigen. Want het kan onmogelijk goed zijn dat velen zich in de Heere beroemen, en toch allerlei ongerechtigheid

bedrijven. Ik heb de plicht de goddeloze te waarschuwen en hem te verzekeren dat het hem niet goed zal gaan. Ik bedoel zo’n goddeloze, die zich voor een schaap houdt maar in zijn hart toch een bok is. Wie het om een zalige opstanding te doen is, heeft zijn wandel werkelijk

in de hemelen; hij leert zichzelf verloochenen, en ook de goddeloze handel en wandel van de wereld af te zweren.

De apostelen schrijven in al hun brieven van een kracht der opstanding van Jezus Christus. Van een kracht die niet alleen geldt voor gene maar ook voor deze zijde van het graf. Deze kracht zal zich openbaren aan de armen en ellendigen. Maar waar zij zich niet laat gelden, daar is geen ware armoede en ellende, en daar is geen kennis van de zonde door de Wet van God. Daar is geen waarachtig verlangen om in overeenstemming met deze wet te leven, en daar is geen verslagen gemoed, en geen honger en dorst naar gerechtigheid.

U mag zelf oordelen, of dat zoeken van zichzelf, in plaats van dat wat van God en de naaste is, voor de kracht van de opstanding ruim baan moet maken, óf niet. Dat geldt ook voor de gierigheid, die afgoderij is en de wortel van alle kwaad, of voor wereldgelijkvormigheid in uw gedrag, of voor de begeerte van de ogen, de begeerte van het vlees en de grootsheid van het leven. Dat geldt eveneens voor de onverzoenlijkheid tegen uw naaste, of de leugenachtigheid en onoprechtheid van allerlei aard, voor oneerlijkheid of onbuigzaamheid van hart, voor hardnekkigheid en trotsheid van het vlees. Moet dit alles ruim baan maken voor de macht van de opstanding, óf niet?

Die droeve zelfhandhaving, die Christus niet alles in allen wil laten zijn, wat levert ze stinkende vruchten op, en wat voor werken des doods heeft ze ten gevolge! Laat die zelfhandhaving opnieuw voor ogen gesteld worden, wat ze is – en laat ons opnieuw de kracht van de opstanding van Christus worden voorgehouden, opdat het geloof aan de opstanding van Christus in ons geen dood geloof zal zijn, maar een geloof dat door de liefde werkzaam is.

De tekst is Romeinen 6:7-12:

‘Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde. Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven; wetende, dat Christus, opgewekt zijnde uit de doden, niet meer sterft; de dood heerst niet meer over Hem. Want dat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven; en dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode. Alzo ook u, houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onze Heere. Dat dan de zonde niet heerse in uw sterfelijk lichaam, om haar te gehoorzamen in de begeerlijkheden van dat lichaam.’

Het ambt van een getuige van Jezus Christus is een kostelijk maar ook een zwaar ambt. Het Woord recht snijden is niet zo’n gemakkelijke zaak als velen wel denken. Het wordt echter recht gesneden, waar de hand die snijdt in Gods hand rust. Het ambt wordt goed bediend, waar de ogen niet op vlees, maar op de God der geesten van alle vlees gevestigd zijn. Waar de Geest in de raderen is, daar gaat men rechttoe rechtaan, en draait en wendt men zich in niets naar de wil van mensen.

Ik heb al twee keer over dit zesde hoofdstuk van de brief aan de Romeinen gepreekt. Ik herhaal het, dat er voor vlees iets beangstigends in dit hoofdstuk is, zodat men het wel graag zou willen overslaan. Men kan er met al zijn theologiseren niet mee vooruitkomen, want óf men vervormt het tot een zogenaamde christelijke zedenleer óf men verdraait het op een andere manier.

De apostel Paulus is een arme zondaar geweest en heeft ook niets heiligs of bijzonders van zichzelf willen weten. Hij heeft Christus gepredikt, en wel ‘Die gekruisigd’; Die heeft hij geheiligd. Van zichzelf heeft hij geschreven: ik ben de voornaamste van de zondaren; ik ben vleselijk, onder de zonde verkocht. Hij heeft dus zijn bederf, de diepe ellende en de grondeloze verlorenheid van alle vlees erkend. Hij heeft alleen in de Heere willen roemen, alleen de genade van Jezus Christus willen prijzen, zoals hij dan ook betuigt: ‘Wij zijn de besnijding, wij, die God in de Geest dienen, en in Christus Jezus roemen, en niet in het vlees betrouwen’, Filippenzen 3:3. Ook schrijft hij dat dit zijn leven uitmaakt: Christus te kennen ‘en de kracht

van Zijn opstanding, en de gemeenschap van Zijn lijden, of ik enigszins', zo betuigt hij, 'Zijn dood gelijkvormig wordende, moge komen tot de wederopstanding der doden' (Filippenzen 3: 10-11). En daar stort hij nu zó zijn hart verder voor ons uit: 'Broeders, ik acht niet dat ikzelf het gegrepen heb. Maar één ding doe ik, vergetende hetgeen achter is, en strekkende mij tot hetgeen vóór is, jaag ik naar het doelwit, tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus', Filippenzen 3:13-14.

Zo'n apostel moet dus ook gehoord worden in alles, wat hij in dit zesde hoofdstuk schrijft. Hij heeft voor ons de woorden van de Heere Jezus weergegeven, zoals hij die ontvangen heeft. Hij heeft niet in de lucht geschermd, en ons niet een leer voorgehouden, die ook wel nagelaten kan worden zonder dat ons dit, wat onze zalige opstanding betreft, zou kunnen schaden. Zijn evangelie is het Evangelie van Jezus Christus. Het zijn woorden van de Geest, levende woorden die waarheid zijn geweest, allereerst voor hem die ze geschreven heeft.

De zelfhandhaving schuwt de waarachtige, koninklijke weg, en heeft twee sluipwegen om in de schaaftal te komen, zonder door de deur voor de schapen binnen te gaan. Óf ze vermaadt en veracht het Evangelie dat genade verkondigt die geheel en al genade is, en voegt de wet er nog half aan toe. Óf ze zorgt ervoor dat de genade en de Naam van God gelasterd worden door een gedrag, dat evenals zijzelf uit de dood is.

Tegen deze beide sluipwegen en tot handhaving van de koninklijke weg van gerechtigheid staat dit hoofdstuk, en het zal zeker blijven staan. Het vlees dat zichzelf handhaaft, zal echter moeten vallen. Maar wie, wat het vlees betreft, heeft willen omkomen, opdat hij door de Geest in Christus Jezus levend zal zijn op de dag van Christus, ziet zich op de meest zekere en troostrijke wijze ontheven van elke bedenking die in hem tegen de genade opkomt.

De genade van Jezus Christus betekent voor het vlees en de zonde dood en ondergang. Het lieve Evangelie, de genade, komt tot mensen die niet kunnen geloven dat er voor hen genade is. Waar het komt, vindt het slechts zonde; het vindt een mens die verloren ligt in zijn bloed, een mens midden in de zonde, tot over het hoofd in het slijk verzonken, dood en machteloos om zichzelf te redden, zichzelf te reinigen. Zo'n mens trekt het Evangelie eruit met haar 'u zult leven!' en met haar 'houd u alleen aan Mij vast, dan bent u rechtvaardig en rein!' Als men eruit gerukt is, heeft men grote vrede; maar het duurt niet lang, of men bespeurt dat men van rondom in de onreinheid ligt. Het gebod komt tot de mens, zoals hij het nog nooit gehoord had; oude zonde herleeft, en het woord 'gij zult niet begeren', brengt de arme mens in de grootste aanvechting. Levendiger nog dan ooit te voren wordt de vraag: hoe ben ik rechtvaardig voor God? En met een nog meer verbijzeld hart dan te voren wordt de troost opgevat: geloof alleen. Trouwens, ook de woede van de duisternis, de woede van de verzoeking, vergezeld van de zondemacht, laten zich des te heviger gelden, met het doel dat een aangevochten ziel dit 'geloof alleen, Mijn genade wordt in zwakheid volbracht!' geheel en al laat varen.

Alleen door het geloof in Christus wordt de woede van de machten der duisternis te schande gemaakt, en wordt de macht van de zonde gebroken.

Maar dit ziet een aangevochten ziel niet, want wie gelooft, ziet het tegendeel. Omdat hij slechts zonde ziet, stormt ook op hem de grote vraag los: 'Zullen wij dan in de zonde blijven?' (Romeinen 6:1). Voor een hart dat zo aangevochten wordt, moet alles wat de apostel daarop laat volgen, zoeter zijn dan honing en honingzeem, als hij het maar grondig verstaat. De duivel werpt immers juist zo'n vraag in het hart, opdat men maar in de zonde zal blijven; want hij wil de mens van het geloof in het Evangelie wegdrijven en naar de Wet teruggedrijven, omdat hij heel goed weet dat de letter doodt, maar de Geest levend maakt.

Wie de taak heeft aan anderen het Evangelie te verkondigen, is boven anderen aan allerlei aanvechting blootgesteld; en als gevolg daarvan houdt de apostel zichzelf deze vraag vol aanvechting voor, en hij lost deze vraag op door de Geest van Christus.

Maar waar de zaaier uitgaat om te zaaien, daar zijn vier soorten grond, en vier soorten mensen. Op elke soort wordt het zaad geworpen, maar slechts één soort draagt vrucht, dertig-, zestig- en honderdvoud.

De drie verkeerde soorten mensen nemen het geloof ook aan, en kennen op hun manier de geloofsgerechtigheid, maar zij genezen zichzelf niet met het apostolische antwoord. Nee, zij stellen zich boven anderen en voornamelijk boven de leer van de gerechtigheid zelf. Zij wringen en draaien eraan om er zelf onder te kunnen wegduiken, en blijven in hun zonden. Deze vossen die de wijnberg des Heeren zouden willen verderven, worden door dit hoofdstuk gevangen. Tegelijk wordt door dit hoofdstuk aan deze drie soorten mensen alle verontschuldiging ontnomen. De opstanding van Christus en haar kracht wordt voor hen zo'n hindernis dat zij er nooit overheen zullen kunnen komen. De vierde soort van mensen, de goede akker, wordt hier juist des te meer bevochtigd en gedrenkt door de genadige regen.

Wie werkelijk verlangt van de zonde los te komen en vrij te zijn, voor wie de zonde een diepe smart, een hevige strijd veroorzaakt, wie het erom gaat overeenkomstig de Wet te leven, en wie het werkelijk om heiliging en reiniging van zijn zonde te doen is, die moet dáárbij blijven door alleen te geloven! Hij moet zijn troost dáár zoeken waar die te vinden is, te weten in de dood en in de opstanding van Jezus Christus. Hij moet trachten goed te begrijpen dat hij de dood gestorven is in Christus' dood, en dat de oude mens, die tegen God, tegen Zijn Wet en Zijn gerechtigheid was, met Christus aan het kruis genageld werd.

Christus droeg aan het kruis onze zonden niet te vergeefs in Zijn lichaam. Hij deed dit, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan zou worden, opdat wij voortaan de zonde niet meer zouden dienen (Romeinen 6:6). U ziet het: de apostel wijkt niet van de rechte Man; hij leidt ons rechtstreeks naar Christus. Wie zich aan Christus vasthoudt, heeft in Hem alles wat Hij gewerkt heeft. In de dood van Christus bent u gestorven. Toen Hij stierf, stierf u met Hem, en Hij liet u met Zich sterven, opdat u van de zonde vrijgesproken zou zijn.

Want wie gestorven is, is vrijgesproken van de zonde. Dit is een troostrijke spreuk, die ook in het dagelijkse leven waar is. Want het is toch zo dat zolang een misdadiger leeft, hij van de misdaad die hij bedreven heeft, niet vrijgesproken wordt. Hij raakt de aanklacht wegens zijn vroegere overtredingen nooit kwijt, en de zwaarte van zijn veroordeling neemt met de grootte van zijn misdaad toe. Als iemand – bij wijze van spreken – een dronkaard is, een leugenaar, een gierigaard is; of een verkwister, een luiaard, een oneerlijk mens; als iemand een lasteraar, een kwaadspreker, een ongehoorzaam mens is; of een onkuise persoon, een huichelaar of een godslasteraar, dan wordt hem dit toegerekend zo lang hij leeft. Maar als hij dood is, wie wil of mag dan de dode nog iets verwijten? Zijn binnenste ik, dat toch al dit soort misdaden begaan heeft, is niet meer in hem. Men kan hooguit van de gestorvene zeggen: hij wás zo of zo. Maar u kunt niet zeggen: hij is het. Hij kan die geboden ook niet meer overtreden; hij kan niet meer zondigen, want hij is dood. Niemand wordt nog – omdat hij deze of gene misdaad bedreven heeft – in de gevangenis gevangen gehouden als hij dood is.

Nu zou ik wel willen weten, welke zonde de ellendige die met Christus gestorven is, kan verweten worden, of met welke zonde hij nog te maken zou hebben. Eertijds was u zo, schrijft de apostel, 'maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd, in de Naam van de Heere Jezus, en door de Geest van onze God', 1 Korinthe 6:11. Van de doden zal men niet dan goed spreken. Is dus iemand met Christus gestorven, dan zal alleen dit van hem gelden, dat er volstrekt geen kwaad meer in hem is. Maar wij hebben daarbij op Christus te zien, en niet op wat het vlees, wat het vreesachtige hart zegt. Gods Woord zegt dat het zó in Jezus Christus waarheid is, en dat moet ons genoeg zijn.

Trouwens dit is de zaak: of wij met Christus gestorven zijn. Het Evangelie sluit geen zondaar buiten. Wie het gelooft, die heeft het, die ís gestorven. Maar dáár ligt het: wie gelooft

het? Antwoord: degene die Gods Woord hoger acht en voor wezenlijker houdt dan al zijn twijfels en alles waarmee de duivel hem toespreekt. Gods Woord moet immers bij ons gelden, en niet dat wat het zwakke hart zegt; niet dat wat wij zien of opmerken. Christus is voor onze zonden gestorven, en niet voor Zichzelf. Dit zegt het Woord ons; al het andere zal leugenachtig blijken te zijn, wat voor hoge en heerlijke schijn van waarheid het ons ook mag voorspiegelen. Christus stierf echter niet alleen, Hij stierf met zondaren, Hij stierf als de tweede Adam. Daarom zijn dan ook allen die in Hem geloven, mét Hem gestorven.

Dit is moeilijk te begrijpen en ook moeilijk vast te houden voor het aangevochten hart, dat vrij van zijn zonde zou willen zijn. Menigeen meent dat het hem maar weinig zou baten om alleen te geloven, omdat hij er toch niets van ziet dat hij uit de zonden is weggehaald of van de zonden is vrijgesproken. Ja, het ziet er bij hem uit alsof hij in de zonde bleef voortgaan, alsof hij de genade in ongebondenheid veranderde. Hoe het er echter ook bij hem uitziet, of hij het kan vasthouden of niet, daardoor verandert de zaak niet, – het is nochtans waar! Gods Woord zegt het tegen ieder die aangevochten wordt: u bent met Christus gestorven. Daarom behoort niemand u uw zonde te verwijten; ze is van u afgenomen, u bent daarvan vrijgesproken, en u hebt er niets meer mee te maken. Hoewel u het tegenovergestelde bij u meent op te merken, – u moet op Christus zien.

Maar als wij nu met Christus gestorven zijn, dan geloven wij ook dat wij met Hem zullen leven. Dat is nu het ware geloof waarmee niemand bedrogen zal uitkomen. Houd dát maar in de eerste plaats vast, dat u met Christus gestorven bent, en als gevolg daarvan in Hem vrijgesproken bent van de zonde. Dan zult u weldra ook voor de hele toekomst een goed vertrouwen op Christus hebben. De apostel wil vooral zeggen: Christus heeft geen half werk gedaan. Hij heeft het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht, 2 Timotheüs 1:10. De apostel spreekt hier van een eeuwig leven met Christus. Zo'n leven begint echter al hier. Op deze wijze sluit de apostel daarmee tevens in, het wandelen in gerechtigheid, het wandelen voor God, het voortgaan in Zijn wegen en geboden. Het is liefelijk, dat hij schrijft: dat gelóven wij, dat wij met Hem leven zullen. Hij schrijft niet: Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo leven wij ook met Hem, hoewel dat óók waar zou zijn. Maar de lasteraars en de naamchristenen, die met de duivel een verbond hebben gesloten, hebben het gemunt op het eerlijke gemoed van hem die aangevochten wordt, dat niets dan zonde en ellende voor zich heeft. Die lasteraars zouden hem zo graag van het geloof willen beroven en hem willen brengen tot de werken van de Wet. Daarom schrijft de apostel dat wij gelóven dat wij met Hem zullen leven. Wij geloven dat Hij ons uit Zijn volheid genade voor genade zal meedelen, dat Hij ons in Zijn wegen zal leiden, en in Zijn woorden zal bewaren. Zo geeft de apostel uitdrukking aan het goede vertrouwen op de Heere bij hem en de gemeente.

Zo'n vertrouwen op de Heere is een goede barricade tegen de vijand; hij kan die niet overen. Christus zal wel zorgen. Met Hem heeft men geen nood, maar is men veilig. Wie daarom in aanvechting van zonde is, mag weten aan Wie hij zich te houden heeft, namelijk aan Christus. Als hem daarbij dan voor de voeten mocht geworpen worden: maar welk onderpand hebt u daarbij dan voor de toekomst? Moet u dan, nadat u Christus beleden hebt, niet de Wet daarbij voegen, opdat u voortaan ook heilig zou worden, in heiligheid wandelen en in heiligheid volharden? Dan moet hij dit ter harte nemen: dat Christus zijn wet en zijn heiligheid is. Vanuit de mens zal er met behulp van de Wet niets te voorschijn komen wat als heiligheid voor God zal gelden, maar in de gemeenschap met Christus zal men wel met een heiligheid bekleed worden die liefelijk en aangenaam is in de ogen van God. Daarop zal men al zijn vertrouwen

stellen voor alle goede werken, dat men Zich enkel en alleen aan Christus houdt. In de gemeenschap met Zijn leven zal het ons aan geen vrucht van de Geest ontbreken. Dat mag

men voor waar houden en daarop ‘amen’ zeggen, al zag het er ook ogenblikkelijk zó uit, dat men er voor zichzelf allerminst op durft hopen.

Zo’n geloof, zo’n vertrouwen heeft een goede grond. Wij weten, schrijft de apostel, ‘dat Christus, opgewekt zijnde uit de doden, niet meer sterft; de dood heerst niet meer over Hem’, vers 9. Wij hebben een Heiland Die nu niet meer sterven kan, een levende Christus Die nu eeuwig leeft. De dood zal Hem voortaan niet meer onder zijn macht en heerschappij kunnen krijgen, en daarom ons óók niet.

Begrijp dit toch eens en voor altijd: dat Christus, toen Hij in het graf lag, daar onze veroordeling droeg: ‘want gij zijt stof, en gij zult tot stof weerkeren’, Genesis 3:19. Daarom werd Hij aan de aarde gelijk gemaakt, zodat Hij stof en aarde was ter wille van ons. Hij lag in het graf in de persoon van een zondaar, van de oude Adam. Voor ons wierp Hij Zijn verscheurd lichaam onder de heerschappij van de dood en Zijn ziel in de hel. Daar lag dan nu onze oude Adam in Christus, aan de aarde gelijk gemaakt met geheel zijn tegen God weerstrevend en vijandig bestaan. De dood kon tot Christus zeggen: U bent van mij; en de hel: U bent in mijn macht, omdat U de persoon van de zondaar bent, wiens vloek en verdoemenis U op Zich hebt genomen. Daartegenover kon Christus zeggen: Ik ben nochtans van God; en God sprak: Hij is van Mij, Hij is van Zichzelf heilig en onschuldig, en heeft aan Mijn gerechtigheid genoeg gedaan. Zo moest dan de dood zijn buit vrijlaten, en de gevangenis van de hel haar poorten opendoen. De hel kon de vloek, de verdoemenis, de oude mens, de zonde vasthouden, maar ze moest Christus loslaten, en mét Hem degenen die Hij gekocht heeft, voor wie Hij de losprijs heeft betaald. Als Overwinnaar ging onze Heere uit het graf; God wekte Hem op uit het midden van alle doden. Zo stond Hij dan op als Degene Die de zonde had uitgedelgd, Die voor de dood een vergif en voor de hel een pest geweest was. Hij stond op als onze Heere, als ons leven, als onze gerechtigheid. Nu kan Hij voortaan niet meer sterven; geen dood, van welke aard ook, kan Hem ooit weer in zijn macht krijgen.

Voortaan heeft Hij een eeuwig Rijk, waarin Hij Zich zal handhaven, waarin de Vader Hem ook zal handhaven. Hij zal voortaan Zijn gemeente, die Hij heeft liefgehad handhaven. Hij zal voortaan elke arme en ellendige die op Hem zijn vertrouwen stelt, handhaven in Zichzelf, handhaven in dat leven, in die gerechtigheid als Hij voor ons heeft uitgewerkt.

De wedergeboorte, die God door Christus gewerkt heeft toen Hij Hem uit de doden opwekte, de nieuwe schepping, waardoor wij in Christus Jezus geschapen werden, de wederoprichting van alle dingen, die Adam verloren en Christus teruggebracht heeft, zal Christus wel weten te handhaven. Hij heeft immers tegen Zijn gemeente gezegd: ‘En ziet, Ik ben met u al de dagen tot de voleinding der wereld’, Mattheüs 28:20. Ook heeft Hij gezegd: ‘Efraïm! wat heb Ik meer met de afgoden te doen? Ik heb hem verhoord, en zal op hem zien; Ik zal hem zijn als een groenende dennenboom; uw vrucht is uit Mij gevonden’, Hosea 14:9.

De dood heeft de Heere Christus willen vangen met een list van de duivel; maar daartegenover heeft Christus de dood gevangen met een goddelijke list, dat is met de onschuld van Zijn liefde jegens allen die daar zaten te zuchten in de macht van de dood. Nu de strik van de dood verscheurd is, kan de dood de Heere Christus nooit weer in zijn macht krijgen. Door Christus is het geweld en de heerschappij van de duivel te niet gedaan. Omdat Christus nu leeft en niet meer sterft, zal de dood u ook niet in zijn macht krijgen; want Christus wil niet voor Zichzelf leven, maar Hij leeft om het welbehagen van Zijn Vader te doen, om het Rijk te geven aan degenen die Hij verlost heeft, aan Zijn heiligen, uitverkorenen en gelovigen. Hij doet dat opdat zij met Hem heersen en leven voor altijd – in Zijn leven, in Zijn gerechtigheid, en opdat de zonde niet meer over hen zal heersen.

Daarom schrijft de apostel verder: ‘Want dat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven; en dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode’, vers 10. De prikkel van de dood is de zonde. Zoals de os door een prikkel wordt voortgedreven om de ploeg te trekken, zo prikkelt de dood ons ook om ons in zijn macht, in de hel en in het verderf te voeren. De prikkel waarvan hij zich bedient, is de zonde. Is de zonde uit het midden weggedaan, dan heeft de dood geen prikkel meer; dan kan die ons niet meer in de hel en in het verderf drijven. Deze prikkel moest hem uit de hand genomen worden; daarom werd Christus zonde voor ons, in onze plaats. Toen had de dood een voortreffelijke prikkel in zijn hand, waarmee hij zichzelf ten dode toe prikkelen kon; want deze ‘zonde voor ons’ moest hij loslaten, omdat zij louter ‘gerechtigheid Gods’ was. Nu heeft de dood geen prikkel meer. De zonde is uitgedelgd, haar speerpunt is afgebroken, ze is te niet gedaan. Daarvoor stierf Christus – en daarvoor stierf Hij éénmaal, eens voor altijd.

Daarom behoeven wij aan het geloof geen werken toe te voegen, en aan het Evangelie geen Wet, alsof het nog enigszins van ons afhankelijk zou zijn, door welke kracht dan ook, om de zonde te verzwakken, te verstoren en te doden, nadat wij Christus aangenomen hebben. Maar wij hebben ons vóór en na alleen aan Christus te houden. Hij heeft immers met één slag de zonde tenietgedaan, toen Hij Zich voor ons in de dood overgaf. Maar nu voortaan leeft Hij! Hij heeft aan de dood zijn prikkel ontnomen. Hij leeft, zodat Hij degenen die van Hem zijn, zal helpen en bijstaan. Hij zal de zaligheid die Hij voor hen verworven heeft, ook voor hen verdedigen en handhaven. Want wat Hij leeft, dat leeft Hij voor God; dat leeft Hij als Christus, niet voor Zichzelf, maar tot eer van God. Dat doet Hij, opdat Gods wil voortaan ook door ons gedaan zal worden, en opdat het recht dat de Wet van ons vordert, ook in ons naar Geest en waarheid vervuld wordt.

Wie het zo om reiniging, om heiligheid, om goede werken, om het volbrengen van de wil van God te doen is, laat die alleen gelóven en het geloof vasthouden. Daarin alleen heeft hij de gerechtigheid die voor God geldt. Laat hij zich aan Christus overgeven zoals hij is, met zonden en al, met zijn zwakheid en onmacht; en laat hij zich geheel en al aan Hem houden. Alles wat Christus leeft, dat leeft Hij opdat de levende God door ons oprecht gevreesd, geëerd en gediend wordt in Geest en in waarheid. Dat leeft Hij om degenen die Hij verlost heeft, heilig en onberispelijk aan Zijn God voor te stellen. Wie zich daarom aan Christus houdt, zal het ondervinden hoe waar het is wat de apostel schrijft: Christus is opgewekt tot onze rechtvaardigmaking, Romeinen 4:25. En ook: ‘Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing’, 1 Korinthe 1:30.

Daarom schrijft de apostel: ‘Alzo ook gij, houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt; maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onze Heere’, vers 11. Met dit ‘daarvoor houden’ zal niemand beschaamd worden. Christus staat daar niet alleen om voor Zichzelf te leven. Hij staat daar voor God levend met Zijn gemeente. Die vertegenwoordigt Hij voor God. Aan Hem hebben wij een goede Borg, zodat ons leven en onze gerechtigheid, die Hij is, ons niet weer ontnomen worden, en zonde en dood over ons niet meer kunnen heersen. De zonde heeft aan ons niets, want voor haar zijn wij lijken en met lijken kan zij toch niets meer beginnen. Wat Christus is, dat zijn wij ook in Hem, onze Heere, Die ons gekocht heeft. Hij is der zonde gestorven en heeft die te niet gedaan; daarom kan de zonde niets met ons beginnen. De oude Adam is immers dood, die ligt in het graf. Christus leeft voor God, opdat Diens wil zal geschieden, Diens Wet bewaard en Diens eer gehandhaafd zal worden. Zo zijn wij dan in Christus levend voor God om Zijn wil te doen, Zijn Wet te bewaren en Zijn eer te zoeken. Christus en wij zijn voor God één lichaam. Van Hem, het Hoofd, daalt het af. Laten wij daarom op ons Hoofd zien, dan gaan alle dingen goed. Hij heeft immers een kloof tussen de zonde en ons gemaakt.

Dit is werkelijk een troostrijk Evangelie voor de aangevochten mens! Hij mag het ervoor houden dat hij rechtvaardig is zoals God rechtvaardig is; dat hij heilig is zoals God heilig is. Hij mag het ervoor houden dat hij in zijn lieve Heere Jezus Christus mag blijven om in Hem alles te hebben, door Hem en van Hem alles te ontvangen, in Hem alles van een genadige God en Vader te verwachten, hoewel hij ook alles rondom zich ziet wat daartegen strijdt. Dit geloof bewijst zich ten slotte toch machtiger dan alles wat hiertegen in opstand komt.

Maar voor hem die aangevochten wordt, is de zonde geenszins een onverschillige zaak. Hij moet daarvan volstrekt verlost zijn. De zonde maakt hem bang, maakt hem bedroefd en doet hem diep verdriet. Wie uit God geboren is, is op heiligheid uit, opdat hij heilig zal zijn in geheel zijn handel en wandel. Hij kan die heiligheid evenwel niet bereiken, niet vinden; daarom is hij zo aangevochten, en wordt Christus hem in de wereld uit de ogen weggetoverd. Hij wordt ermee aangevochten of Christus zijn heiligheid is en of hij het ervoor mag houden dat hij voor de zonde een lijk is. Hij wordt ermee aangevochten of hij waarachtig voor God leeft in Christus Jezus, onze Heere, omdat Christus leeft. Hij wordt ermee aangevochten of de zaligheid hem niet zal ontgaan, omdat Christus niet meer sterft. Hij wordt ermee aangevochten of zijn werken voor God zeker vol zullen blijken, omdat de levende Christus daarvoor wel zal kunnen zorgen.

Daarom juist moet hij zich naar Christus uitstrekken; al het overige kan hij dan rustig en bedaard laten varen. Ondanks zonde, dood en duivel mag hij alleen geloven, en zo zal hij wel ervaren hoe machtig zo'n geloof is, waardoor een mens voor God rechtvaardig is, zonder werken der wet.

Maar dat moet ook de mondchristen weten, die onder het masker van het geloof en van het 'daarvoor houden' allerlei onrecht als water kan indrinken. Hij moet ook weten dat hij niet tot de armen en ellendigen behoort, en dat deze troost van het Evangelie niet voor hem geldt. Het geldt alleen voor degenen die voor Gods Woord beven en wegzinken; voor degenen die honger en dorsten naar gerechtigheid. Want de apostel drijft hier niet een leer, die zo ongeveer uit inbeeldingen bestaat, alsof die zaken in de hersens rondzwemmen en waarvan de werkelijkheid nergens te zoeken of te vinden is! De leer die de apostel hier verkondigt, heeft hart, heeft ziel, heeft lichaam, heeft vlees en beenderen, zodat het iets waarachtigs is, en veel, veel wezenlijker dan menigeen denkt.

Het besluit staat er daarom niet te vergeefs: 'Dat dan de zonde niet heerse in uw sterfelijke lichaam', vers 12. De zonde mag geen koning in uw sterfelijke lichaam zijn. Daar stoort trouwens menigeen zich niet aan, dat zijn lichaam sterfelijk is, omdat het een dood lichaam is. Men meent dat het leeft en dat men voor dit levende lichaam moet zorgen om het heilig te maken of in het leven te houden. Daarvoor worden dan allerlei wegen ingeslagen, die geheel van Christus afleiden; en daar laat men dan 'het van God af zijn' koning spelen. Men liegt, bedriegt, begeert, lastert, onderdrukt, steelt, rooft, en doet wat men goed vindt, opdat men een som geld, zijn eer en zijn lust zal krijgen, en dit alles onder de naam en het masker dat men wedergeboren en een kind Gods is. Men draagt de grote en heilige Naam van de Heere Jezus in de mond, en men heeft ook een grote schijn van godzaligheid. Er gaat echter geen kracht van uit.

Maar waar de kracht van Christus' opstanding zich openbaart, waar het waarachtige 'daarvoor houden' is, daar alleen drijft de Geest, zodat wij geen rust of duur hebben vóór wij voor God en mensen een goed geweten hebben door de opstanding van Jezus Christus. Door dit goede geweten beschouwt de mens zich met al zijn lusten en begeerten als in de dood gegaan. Ook beziet hij zichzelf niet als zonder Wet, maar als in Christus overeenkomstig de Wet

(1 Korinthe 9:21). Hij houdt zich aan de genade, waardoor hij God dient, in deugdzaamheid. Men laat echter de zonde in zijn sterfelijk lichaam heersen indien men niet gelooft.

Daarom, bij de genade volhard! Moge dit uw aller deel zijn!

AMEN

De voorzang is Psalm 25: 5, 6 en 7

De tussenzang is Psalm 62:5

De nazang is Psalm 77 vs. 1